

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jun. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fil.
 Telefon p. oraș și In-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinți numărul 1 a.
 INSERȚIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Biruința dreptății.

Serbătoarea Franței.

La 21 Ianuarie 1871, Parisul, după rezistență la extrem, constrâns de ger și foame, după suferințele ce întrec imaginația omenească, cu brațul intrigurat și însângerat a ridicat pavilionul alb.

Jules Favre, trimisul guvernului apărării naționale trecând avantposturile a fost dus cu escortă la cartierul general al armatei germane, în fața contelui Bismarck-Schoenhausen comandantul suprem al germanilor.

Cu degetul răzimat de masă cancelarului de fier, colosul, pe care se răzămă dinastia germană, dictă celui învins condițiile: Strassburgul, despăgubiri pentru armată, părăsiri de citădele, răscumpărări îngrozitoare, abandonări de provincii.

Trimisul republicei încercă în numele *Umanității* să apeleze la generozitatea învingătorului.

Zadarnic însă! Colosul cu cap de câine nu cunoștea milă.

În ochii lui Jules Favre se iviră două lacrimi, cari se rostogoliră pe fața lui îndurerată.

Cu opt zile mai târziu Favre se duse la Versailles pentru iscălirea oficială a tratatului de armistițiu, care însemna îngrozitoarea capitulare.

La 2 Martie se iscăli pacea. Franța avu să plătească 5 miliarde și pumnul de fier îi mai răpi și două provincii: Alsacia-Lorena.

„Ah, domnilor iată 49 ani de când așteptăm clipa asta!” a exclamat d. Clemenceau, președintele conferinței de pace, primul ministru al Franței, în consiliul de miniștri, când telefonul i-a adus, Luni, în 23 Iulie, știrea, că Germania a acceptat să semneze pacea.

După 49 ani a învins dreptatea și s'a sfârșit „pumnul de fier”.

După lungi trăgăneli, mulțumită cumpătului și generozității învingătorului, Germania a semnat pacea.

Întregă Franța a îmbrăcat haina de sărbătoare pentru acest act și toți cari au stimat-o și o iubesc serbează împreună gloria ei.

Sărbătoarea Franței e sărbătoarea dreptății, care pentru toate popoarele numai una și egală poate fi.

Adunarea generală a institutului „Victoria.”

Fruntașul nostru institut financiar „Victoria” din loc și-a ținut Dum. în 29 crt. a XXXI adunare generală ordinară sub prezidenția P. C. Sale dlui Vicar Roman R. Cirogariu, vicepreședintele institutului. Din partea acționarilor sa arătat un viu interes, mai ales fiind aceasta prima adunare a institutului ținută pe pământ desrobuit de sub jugul strein.

Președintele adunării generale conform programului deschide ședința la orele 11 a. m. Salută pe cei prezenți, mai apoi constată cu durere absența dlui director executiv Sava Raicu carele prin expunerile dsale însuflețite și de o rară specialitate financiară a ridicat în totdeauna nimbul adunărilor generale.

Expune că morbul directorului executiv câștigat din prea multă încordare pusă pentru prosperarea institutului este motivul dureros a absenței sale. Espune, că din anul 1912, începând dela izbucnirea conflagrației balcanice, s'au năpustit furtuni grele asupra vieții noastre economice, iar directorul executiv cu deosebire-i pedanterie, a căutat să vadă, să știe totul ce se întâmplă în jurul său, a stat în calea tuturor crizelor financiare și a ținut umăr tuturor greutăților cari sau pus în calea înfloririi institutului nostru. Furtunile au trecut deja, după cum se vede și din rezultatul anului trecut fără să lase urme asupra institutului, a cedat însă energia harnicului nostru director executiv și din cauza aceasta, cu toate că l-am așteptat până în ultimul moment, se vede nu a putut să vină azi între noi.

Acționarii roagă pe dl președinte, ca în numele lor să transpună dlui Sava Raicu, director executiv expresia nemărginitei recunoștințe pentru activitatea sa neobosită și rodnică, precum salutul adunării generale și urările de bine.

Trecându-se la ordinea zilei, adunarea alege de notari pe dnii acționari Vasile Papp și Ilie Papp, de scrutinători pe dnii dr. Romul Veliciu, dr. Sever Barbura și dr. Iacob Hotăran iar de verificatori ai procesului verbal pe dnii Mihai Păcățianu și Ioan Vancu.

Se cetește lista prezenților, din care se constată că în înțelesul statutelor, adunarea e capabilă de a aduce hotărâri valide.

Dl Ilie Papp șefcontabilul institutului cetește raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, iar adunarea generală primește cu unanimitate toate propunerile făcute în acest raport atât cu privire la împărțirea profitului realizat cât și cu privire la darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere pentru anul de gestiune 1918.

Se anunță mai departe în raportul direcțiunii trecerea la cele eterne a valorosului membru din comitetul de supraveghiere dr. George Vessa și a harnicilor funcționari superiori Petru Vasilon și Atanasiu Popovicu, iar acționarii în semn de pietate se ridică în picioare.

Ajungând la ordinea de zi, se realeg cu unanimitate de voturi în direcțiunea institutului dnii Mihai Veliciu și dr. Ștefan C. Pop, iar în comitetul de supraveghiere dnii dr. Sever Ispravnic, dr. Ioan Nemet, Procopiu Givulescu, dr. Cornel Ardelean, iar ca membru nou în locul rămas vacant prin decedarea dlui dr. George Vessa se alege d. Aureliu Șt. Șuluțiu, secretarul institutului „Nădlăcana” din Nădlac.

Epuizându-se programul, președintele adunării mulțumește acționarilor pentru viul interes și pentru binevoitorul sprijin dat din

partea lor pentru consolidarea și înflorirea institutului, iar d. acționar Mihai Păcățianu, referent consistorial în Arad, transpune în numele acționarilor mulțumita directorului executiv, direcțiunii, comitetului de supraveghiere, și funcționarilor pentru zelul și munca cinstită prestată în acelaș scop. *Rep.*

De ce nu depun jurământ funcționarii unguri.

Intrigile guvernului maghiar. — 22 unguri deținuți.

Cluj 28. În Cluj au fost deținuți 22 bărbați din societatea aleasă maghiară, între cari se zice, că e și episcopul reformat Nagy Károly. Deținerea lor s'a făcut în legătură cu dispariția alor 6 milioane coroane din Banca maghiară ardeleană. Banca aceasta primise dela guvernul maghiar sume mari pentru plățirea acelor funcționari maghiari, cari au refuzat să rămână în serviciul statului român și prin aceasta s'a încercat a le face dificultăți Românilor. S'a pornit cercetare împotriva băncii, care n'a știut să dea seama despre întrebuințarea alor 6 milioane. În baza unor cercetări temeinice făcute de poliția secretă, cei 22 maghiari au fost deținuți. (Ag. Dacia.)

Nisuițe monarhice ale magnaților maghiari.

Milano, 29. — Corespondentul ziarului „Il Secolo” din Viena, Marcini anunță, că magnații maghiari țin la Viena adeseori întruniri politice unde tratează cum ar putea aduce la tronul Ungariei pe Carol al Habsburgilor. Pentru scopul acesta — spune Marcini — s'a organizat deja o armată de 20,000 oameni din garda albă. Conte Iuliu Andrassy a plecat în Elveția pentru a trata cu contele Windischgraetz, cum ar putea veni Carol pe tronul apostolic. (Ag. Dacia.)

Picnicul de Sâmbătă seara.

Intrând trupele noastre în Arad, oficerii dela reg. 6 vânători au aranjat în pavilionul din parcul de pe malul Murășului un picnic, pentruca legătura sufletească ce se sălășluise între noi cu mult înainte de venirea lor, să se cimenteze aieva, acum la plinirea vremii.

Imprejurările ce s'au precipitat încurând n'au favorizat dorința unui al doilea picnic apropiat. Cu atât mai reușit și de splendoare plin a fost picnicul de Sâmbătă seara, aranjat în onoarea oficerilor români și francezi în marele salon al Crucii albe de neobositele dame române în frunte cu viceprezidenta Reuniunii femeilor, dna *Adriana dr. Ispravnic*. Cu arta proprie damelor noastre, au vrăjit pretutindeni atâtă căldură și farmec, o atmosferă atât de familiară, încât nici unul din cei de față n'am observat că zorile zilei se furișaseră deja deabinelea prin geamurile, ce parcă și ele surădeau.

Nu știi în ce să-ți desfătezi ochii; în drăgălășenia domnișoarelor și damelor române, fericite de viața românească ce palpita acum nestânjenită în jur. ori în variatele uniforme ale oficerilor armatelor aliate.

A lipsit doar peana măiastră a fieiertului Bădea Gheorghe, ca să dea cuvânt vociunii și sprinteniei în horă și în celelalte danțuri a generalului francez *De Tournadre*, a ofițerilor superiori francezi, colonel *Defer*, major *Raymond* și *Espallargas* și a celorlalți ofițeri viori din *armata franceză*, a colonelului englez *Walton*, a căpitanului englez *Soutzo*, a locotenentului american *Taylor*, a colonelului dela reg. 4 de vânători *Beloiu*, a colonelilor dela reg. 6 vânători *Barbulescu*, *Cristescu*, a maiorului dela regimentul 6 de vânători *Romulus Ioanovici* și a șirului întreg de ofițeri, mulți cu d-nele împreună. Mulți au venit din depărtări, din Macău, Ciaba. Elita societății românești din Arad a avut deosebită satisfacție să constate, că dintre acei ofițeri dela reg. 6 vânători, întâii cari au intrat în Arad, a căror îndepărtare a lăsat adânci regrete în suflete, mulți au folosit prilejul să-și arate și ei alipirea față de societatea românească de aici. Și s-au folosit de acest prilej și fiicele brave ale iubitului nostru ministru la București, dr. *St. C. Pop*.

La orele 12 s-au deschis ușile și publicul a fost invitat la bufet. Adevărată surpriză ca aranjament, gust și bunătate. Damele române nu s-au desavuat; cu lucrul mânilor lor au creiat aceeași atmosferă, ce domina salonul de dans.

Înainte de a reîncepe dansul și mai târziu între pauze cei de față au admirat vocea *baritonului Botez* și a *tenorului Ștefanovici*, ambii ofițeri ai reg. 4 de vânători. Au cântat dueturi și solo cu adevărată artă.

Era târziu, ziuă albă, când s-au pornit întâiele părechi spre casă. Toți au dus cu ei amintirea unei zile de înfrățire a sufletelor, adevăratele zori ale viitorului așteptat și meritat. — Rep.

Partidul conservator național se pregătește de alegeri.

— Punctul de vedere al dlui Tache Ionescu. —

Agenția Dacia anunță că partidul conservator național în vederea apropierei alegerilor, face pregătiri pentru campania electorală. Ieri fruntașii partidului s'au întâlnit în casa d.

D. Tache Ionescu, șeful amănunțită expunere a si-pentru România din acest at că cel mult în două ermina toate lucrările con-ari privesc România. D. Tache Ionescu a declarat că după părerea lui, hotărârile conferinței nu sunt definitive și nu crede că se mai poate ajunge la modificări în favorul României.

Șeful partidului conservator național d. Tache Ionescu, a fost primit în audiență de M. S. Regele.

INFORMAȚII.

— Azi, dimineața la orele 8, sosește la Arad d. general *Mărdărescu comandantul suprem al trupelor din Transilvania. În gară va fi întâmpinat de autoritățile civile și militare, Reuniunea femeilor române și intelectualii din Arad.*

M. Sa Regina a binevoit a dăru pentru fondul jertfelor liniei de demarcație prin consilierul Transilvaniei d. dr. *Mihai Popovici*, pe lângă ministerul de interne, suma de 10,000 lei.

— Sâmbătă a sosit din Sinaia la Sibiu dnii dr. *V. Branișce* șeful resortului de culte și dr. *Ioan Lupaș* secretarul general dela resortul de culte, cari au luat parte la ancheta în chestia unificării bisericeii.

— D. general *Averescu* a fost primit în audiență de M. Sa Regele.

— Ziarele din Sârbia anunță, că în decursul lunei proxime se va presenta în parlamentul provisor proiectul de lege referitor la votul universal.

— Ziarele din Sârbia anunță, că asupra conducătorului *Tomaseck Stepan Radic* s'au găsit scrisori compromițătoare, cari vor fi date publicității de către parlament. Din aceste reesă, că *Radic* a stat în legătură cu Italia și a agitat contra Jugoslaviei.

— Societatea ortodoxă a femeilor române a hotărât, ca pentru noul an școlar să deschidă în Basarabia un mare număr de grădini de copii pe lângă cele existente.

Ziarul „Manchester Guardian” cere guvernului englez să se facă o anchetă severă și imparțială în noile teritorii alipite la Sârbia. El menționează Albania, Macedonia Orientală și Banatul.

— Guvernul italian a trimis la Viena pe prințul *Borghieze*, membrul uneia din cele mai strălucite familii italiene, și care în ultimul timp îndeplinise o însemnată misiune diplomatică la Budapesta. Reluarea relațiilor diplomatice cu Austria se face în mod neoficios, nefiind pacea cu Austria încă nesemnată.

— *Venizelos*, primul delegat al Greciei a propus conferinței de pace ca Jugoslavia și România să câștige un drum pe apă, prin un canal *Duna—Morava—Vardar*, la Salonic, ca astfel comerțul privilegiat al acestor state să funcționeze în acest port.

— Unul dintre cei mai buni aviatori francezi locot. *Forum* pe când vira deasupra *Galaților* a căzut cu aparatul din cauza unei defecțiuni a motorului, rămânând mort. A fost un distins aviator și pentru eroismul lui i s'a conferit „Legiunea de onoare.”

— Ziarele din Londra scriu, că guvernul englez a decis să nu participe, sub nici o formă, la expediția pentru ocuparea *Petrogradului*.

— O parte din personalul misiunii americane de bineiacere a plecat *Vineri* din *Belgrad*. Populația la despărțire le-a făcut ovații americanilor.

— Comisia de cercetare din *Sofia* a găsit 30 lăzi cu cărți sârbești, pe cari bulgarii în timpul ocupației le-au furat din biblioteca dela *Belgrad*.

— Ziarul grecesc *Hellas* din *Saloniki* anunță din *Paris*, că membrii conferinței de pace au luat atitudine foarte hotărâtă contra cererii *Sârbilor*, de a li se anecta valea râului *Strumița*.

— „Le Matin” declară de neadevărataștirile despre retragerea lui *Clemenceau*, care nu-și va părăsi postul, câtă vreme nu se va termina definitiv opera păcii.

— În vederea apropiatei semnări a păcii guvernul belgian a fixat termenul alegerilor parlamentare pentru 17 August.

— În săptămâna trecută s'au ținut în *Bucovina* recrutările alor 3 contingente. Rezultatul a fost foarte satisfăcător. Brigada de infanterie, regimentul de artilerie și batalionul de vânători va purta numele de „plășii moldoveni”

— Lucrările pentru reforma agrară în *Bucovina* continuă în mod mulțumitor. N-au sosit încă toate datele statistice referitor la pământurile disponibile și la numărul țăranilor cari trebuiesc împroprietăriți, dar și până acum se prevede, că teritoriul *Bucovinei* nu ajunge, și astfel *Moldova* de sus încă va trebui să cedeze în acest scop o parte din latitudinile ei.

— Se dă ca sigur fixarea nouilor frontierii în *Balcani* în modul următor:

Grecia va dobândi toată *Tracia* împreună cu *Adrianopol*, cu toată linia *Enos-Midia*, având eșirea la *Marea Neagră*; astfel între *Grecia* și *România* nu va mai fi decât o distanță de 200 km.

Serbia va căpăta *Macedonia* împreună cu *Strumitza*; granița dinspre *România* nu va fi modificată rămânându-ne nouă întreg *Ca-drilaterul*.

Părerea din urmă era să se lase sub administrația Statelor-Unite ale Americii. — („Acțiunea Română”).

— *Mexico* a cerut să fie primită în *Liga Națiunilor*.

După o telegramă din *Londra* *Bela Kun* ar fi declarat, că el are speranța că antanta va sta de vorbă cu el.

— Parlamentul american a decis, ca forța armată americană, pentru timpurile păcii viitoare să fie redusă la 300.000 soldați.

— La *Paris* a sosit o delegație armeană din *Batum*, sub conducerea președintelui republicii, *Kadznan*, și alor doi miniștrii, pentru a lua parte la aducerea hotărârilor conferinței, în ce privește nouile hotare ale republicii armene.

— Asociația feministă din *Bulgaria* a întocmit un protest contra căsătoriei civile considerând-o ca imorală, și pe care guvernul bulgar vrea s'o introducă în legislație.

— *Greva* funcționarilor, dela *Banca națională română*, cari se puseseră în grevă, fiindcă direcțiunea băncii a refuzat împlinirea cererii lor, de a le îmbunătăți plata, cu ziua de azi a încetat.

Presa otomană e informată că conferința de pace a luat în discuție chestia macedoniană în întreg complexului ei, ținându-se seama și de dorința locuitorilor. Conferința aprobă pretențiunile formulate de greci și sârbi, cari au cerut divizarea *Macedoniei*. Aceasta atitudine ar fi luat-o conferința în urma rapoartelor misionarilor americani, din care reiasă că populația cere autonomie.

x *Lüster* negru luciu potrivit pentru reverenți și pardiseuri în lățime de 140 cm. se află de vânzare la firma *H. Rosenblüh et Co. Piața Libertății No 19. No Ro. 143 2.*

— Abonații cari î-și schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expediția suferă întârziere.

REVISTA PRESEI.

Acțiunea Română: Pentru ce „rațiunea” care dictează unui Bauer, să semneze o pace recunoscută de el grea, umiltoare și înignitoare, nu a intervenit în 1914 spre a opri deslănțuirea catastrofei?

Pentru ce apoi, domnii cu sensibilitate patriotică, a la Scheideman, sau alții, cari au refuzat să-și pună semnătura în josul tratatului umilitor și greu, nu au reacționat ei și alții, la momentul oportun?

Pentru ce un popor, permite o astfel de organizație în stat, încât actul cel mai grav, cum este o declarație de război, să se îndeplinească în pas gimnastic, fără nici un examen aprofundat, fără consultarea tuturor factorilor din stat, fără consimțământul popoului, ci numai prin asentimentul și voința câtorva persoane, cu un simulacru de consult al factorilor din stat și printr-o artificială excitație a sentimentului național și răș-boinic?

În ajutorul semnării declarației de război, cele câteva mâini nu tremură, cele câteva kgr. de mînți nu prea fac apel la acțiunea în sine, care le-ar putea spune:

— Băgați de seamă! Poate semnați actul cel mai nenorocit din viața voastră, angajând interesele generațiilor de mâine și punând în primejdie scarta țarei.

Bănățenii prezintă din nou memorandum Conferinței de pace.

— Românii din Banat în speranța lor fermă, că conferința se va convinge despre dreptatea cauzei lor au trimis o delegație la București, care de aci va pleca la Paris ca să prezinte conferinței de pace un nou memorandum.

Delegația, din care fac parte dnii dr. prof. Iosif Popoviciu, dr. Ion Sârbu, dr. Avram Imbroane, directorul ziarului „Banatul”, George Ioan, șeful de cabinet al dlui ministru A. Vaida și prof. C. Necelcu, a fost primită în audiență de M. S. Regele.

Delegația a comunicat M. Sale Regelui dorința românilor din Banat, ca trupele române să ocupe granițele etnice ale Banatului.

In chestia despăgubirilor.

Resortul de finanțe din Sibiu publică, că în urma rugărilor repetite a particularilor și a oficiilor publice, îndeosebi în interesul populației din teritoriile de nou ocupate, termenul pentru înaintarea declarațiilor de despăgubire se prelungeste până la 1 Septembrie 1919. Acest termen definitiv se referă la toate teritoriile cuprinse în hotărârile dela Alba-Iulia, adica, nu numai pentru Ardeal, ci și pentru Bănăt și părțile românești din teritoriile ungurene. Din nou se accentuează, că declarațiunile le fac comisiunile locale și trebuie înaintate la prefectură și nu la resortul de finanțe. Pagubele suferite în și prin revoluția din toamna anului 1918, — nu se vor restitui.

Colecta Avram Iancu.

Rog pe toți, domnișoare și domni, căroră le-am dat fie direct, fie indirect — din încredințarea Reuniunii temeilor române din Brad — colecte pentru monumentul lui Avram Iancu (nrii 576--600), să binevoiască a preda — după încheierea colectelor — listele împreună cu sumele indicate în liste dlui avocat în Arad, dr. Sever Ispravnic (Piața Boros Béni nr. 1). Mulțumesc tuturor pentru ostenele și dăruiri.

Arad, 16 (29) Iunie 1919.

Prof. Sabin Evușian.

TELEGRAME.

Prietinia între Franța și Polonia.

Belgrad 29. — Noua republică poloneză caută prietinia Franței pe toate căile. Așa, guvernul a hotărît să primească de a plăti 18 miliarde din datoriile Rusiei, ca să poată salva cel puțin o parte din datoriile Franței în Rusia. (Ag. Dacia.)

Ministru plenipotențiar austriac la Belgrad.

Viena 29. — Se comunică oficial, că Austria a numit ca plenipotențiar al său la Belgrad pe d. Otto Klumburg, care își va ocupa postul în zilele aceste. (Ag. Dacia.)

Ovreeii și bolșevismul.

Londra 29. — Situația ovreiască cauzează multe gânduri. Este de temut, că în Rusia se vor face mari pogromuri din pricina, că conducătorii bolșevici sunt toți ovrei, și aceasta îi compromite în cele mai multe țări. Ovreu și bolșevist este una. Un american sosit de curând din Rusia spune că e de temut, că cu victoria amiralului Colceag, care e deja un fapt împlinit, se vor începe pogromuri mari contra ovreilor. (Ag. Dacia.)

Situația în Rusia.

Stockholm 29. — Se anunță din Stockholm, că în Rusia s'a ameliorat situația. În tot locul începe însași populația să se organizeze. Pe bolșevici îi alungă și în locul lor introduc pe oamenii regimului vechiu. În multe locuri începe populația pogromuri în contra ovreilor, pe cari îi învinuiesc pentru toate relele, fiind conducătorii bolșevici aproape toți ovrei. Situația pe frontul bolșevic e desperată. Soldații dezertează din greu și părăsesc garda roșie, Amiralul Colceag și generalul Denikin a înaintat mult și acum stau înaintea Petrogradului. (Ag. Dacia.)

Criza internă din Italia.

Triest 29. Scopurile noului minister italian sunt în afacerile interne de a introduce reforme sociale, în afacerile externe o înțelegere neconditionată cu Jugoslavia. Criza internă încă nu s'a sfârșit, este însă speranță, că noul guvern își va începe funcțiunea în spirit democratic și va încheia pacea imediat cu satisfacerea ambelor partide în chestia Adriaticei. (Ag. Dacia.)

Tratative comerciale întrerupte.

Triest 29. Tratativele conduse în Triest pentru import și export, de d. dr. Slokar, au fost întrerupte, deoarece Italia voiește să lege contract numai cu Sârbia și nu cu întreaga Jugoslavia. Plenipotențiarul sârb a denegat aceasta. (Ag. Dacia.)

Fiume — stat autonom.

Paris 29. Le Temps anunță, că consiliul național din Fiume a decretat orașul ca stat autonom, care stat își va avea armata și banii proprii. (Ag. Dacia.)

Tulburări pe Malta.

Milano 29. — Pe insula Malta au izbucnit din nou tulburări, de astă dată însă de dimensiuni nemărginite. După cum se știe până acum numărul morților nu e așa de mare cum se svonise la început. Numărul răniților întrec însă cifra mai înainte indicată. Englezii au proclamat pentru întreaga insulă starea de asediu. Au fost exterminați mai mulți agitatori despe cari s-a adevărit, că au avut legături cu Bela Kun. Autoritățile vor purcede cu toți bolșevicii la fel.

Aviz.

După o pauză mai lungă — impusă de împrejurările în cari se afla Aradul — încep din nou probele de cor.

După progresul îmbucurător de mai înainte, acum sperăm să ajungem rezultatele cele mai bune, având fericirea să fie condus corul de un dirigent cunoscut și apreciat de toți ca d. Atanasiu Lipovan, de prezent subrevizor școlar în Arad.

Rugăm deci cu insistență pe membrii vechi și pe toți aceia cari doresc să facă parte din Reuniunea de cântări — să se prezinte acum *Miercuri în 2 Iulie la orele 6 d. a.* în școala din casa bisericii ort. române, unde s'au ținut și până aci probele de cor.

În numele comitetului de organizare: Iosif Moldovan, Dr. A. Stoinescu, Radu Ursu.

— *Abonații din fosta Ungarie cari trimit scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea ungherească.*

Redactor responsabil: Dr. Sever Miclea.

Editor responsabil: Aurel Russu.

Loc deschis. *)

„Opera de asanare morală“.

Răspuns.

Sub cuvânt de a face această „operă”, pîntr'o terminologie deamă de împrejurimile Târcaiei, se relevează și comentează în „Gazeta Transilvaniei” Nr 125, cazul meu de proces judecătoresc, cu numitul ziar.

Întălegând rolul presei mai presus, decât preocuparea opiniei publice cu „Declarații” particulare și comentarea unei chestii personale — în fază de proces încă, — până la rezolvirea ei legală, cât și a insultelor tipărite pe hârtia „Gazetei Transilvaniei” îmi restrîng răspunsul la următoarele:

a) Din „Documentele” prezentate, nu reiasă nici o plenipotență, din partea „Gazetei Transilvaniei”, că anexă petițiunile mele către ministru.

b) Nu obvine nici cel puțin o iscălitură străină de a mea, în cererea menționată.

c) Nu există nici un revers al meu, despre ridicarea vre-unui competențe, pe seama ziarului din Brașov. În lipsa acestora, cum se explică remunerația unei instituțiuni, fie-și a unui ziar?

d) Dnii candidați de profesori, între cari și reînpatriatul din... Budapesta, dr. Ioan Baciu. În loc se amintească în legătură cu distribuția și propunerea mea de înființare din disponibilă, a unui nou ziar, se acată de „lectiile” mele, atât de bine aprețiate din partea dlor comisari de axamene.

e) Nu cunosc nici o hotărîre definitivă a Conzistorului „cu sulita în coastă”!, vorba unui Domn assesor.

Întreb în fine pe cei cu mintea echilibrată, unde se aflau, — dacă nu cumva în tufele din Dealul Spirei, pe când cel „bolnav sufletește”, rostea „Premărirea Eroilor”, în fața alor 3000 de ascultători?

Ne cunoaște lumea și ne știm și noi mai de mult. Dl prefect de... el

alți mulți cunosbit cetind „Decl

zeta Tr.” semna de ieri al oficiulu

Minunată

apropiat va lămuri masa deopotrivă conștiința curată și patima de asasinare a celor căpătuiți la „Gazeta Transilvaniei”, a cărei redactor și chiar reînființator am fost.

Ov. Dante German
profesor.

*) Pentru cele publicate în această rubrică, redacția nu ia răspunderea.

ANUNȚ.

AS VOI SĂ-MI SCHIMB TELEFONUL DE PĂRETE CU UNUL DE MASĂ. SUNT DISPUS SĂ FAC CONCESIUNI.

ADRESA LA ADMINISTRAȚIE.

Pe moșia „Băncii de Colonizare” (Telepătesii Hitebank) în Chereluș se dă în arândă

600 iughere de pășune,

pentru pășunat. — Ceice au lipsă se pot interesa în cancelaria institutului susnumit în *Pâncota*. (Fa 141—3)

Se caută

pentru o mare casă comercială-industrială un bun **ACHIZITOR**.

Se cere garanță materială și morală.

Ofertele se vor înainta la administrația acestui ziar.

xRăscumpărăm sticle în cari se servesc medicamente, apoi sticle pentru apă de Köln, pentru apă de spălat gura precum și țipsiile de sticlă și de porcelan.

Farmacia Dr. Földes și Hahs, Arad.

Fo 54.

În atențiunea proprietarilor de vii.

Sfoară pentru legat via (ratron cellulose) se află de vânzare la

Magazina arădană de produse și mărfuri societate pe acții.

Nr. Telefonului 807. :: A 145-3

Be 147—3

AVIZ.

În o comună curat românească în apropierea Aradului se vinde

O FARMACIE

dimpună cu casă, locuință și mobile.

Detalii: **BETTELHEIM și FLEISIG**, agentură ARAD, Piața Atila Nr. 2. et. I. ușa 4.

Faceți publicațiunile DV. în cel mai răspândit ziar de dincoace de Carpați

„ROMÂNUL”,

și atunci succesul este sigur!

Se pot insera cereri și oferte de serviciu, închirieri, arândări, cumpărări și vânzări de mobile și imobile, anunțuri comerciale, anunțuri de căsătorie, etc. etc.!

Taxele se plătesc după tarif.

LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI ROMÂNUL AFLĂ APLICARE MOMENTANĂ

2 DOMNIȘOARE

SE CERE APTITUDINE ÎN LUCRĂRI DE BIROU. CONDIȚIE DURABILĂ.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ZIARUL „ROMÂNUL”.

COMPANIA DE JANDARMI ARAD.**Cum s'a îngrijit România de jandarmii săi?**

BC (Estras din legea reangajaților din 1913.)

1. Acei soldați, cari au terminat serviciul activ și au fost ați, au fost reangajați pe un an sau doi ani de probă, devenind imediat *sergenți instructori*. Plata unui sergent instructor în al 4-lea an de serviciu (în 1 la jandarmerie) e azi cu totul 272 lei 90 bani. După un an e 305 lei 20 bani lunar.

2. După terminarea serviciului de probă poate deveni sergentul instructor, *plotonier*.

Plotonierul primește după al 5-lea an de serviciu pe lună 370 lei, după al 10-lea an de serviciu 400 lei 70 bani, iar după al 15-lea de serviciu 434 lei 40 bani.

3. *Plotonierul major* primește după ani totali de serviciu și anume:

după 5 ani	482 lei 20 bani
„ 10 „	527 „ 60 „
„ 15 „	570 „ — „

4. Anii serviți în armată și războiu încă se socotesc la plată și penziune.

5. În suma de sus se află și hrana și bani pentru scumpirea traiului.

6. Jandarmii primesc hainele și armatura dela stat.

7. Jandarmii căsătoriți fără copii primesc afară de aceasta o porție, cu copii două porții de pâine pe zi.

8. Jandarmii primesc dela stat locuință, lemne pentru încălzit, fier și luminat. Tot așa și cei căsătoriți pentru familiile lor.

9. Tratamentul și hrana în spitalele militare a jandarmilor reangajați e în sarcina statului.

10. Medicamentele pentru jandarmi și familiile lor se eliberează fără plată.

11. Pentru transporturi pe căile ferate se bucură jandarmii și familiile lor de o înlesnire. Chiar așa și în stațiuni balneare și climaterice.

12. Copiii reangajaților din activitate, cari frecventează școlile statului, sau cari depun numai examene la aceste școli, vor fi scutiți de orice taxă școlară pentru înscriere, sau pentru examen.

Fiii reangajaților din activitate, admiși în școlile militare vor

plăti numai ¼ din taxele prevăzute în regulamentele acelor școli pentru fiii ofițerilor activi.

Bursele sau semibursele ce se acordă fiicelor de reangajați, pentru școlile profesionale din fondurile Casei dotațiunii oastei, se vor hotărî prin regulamentul relativ și prin bugetul acelei Case.

13. La jandarmerie se primesc și căsătoriții.

14. Acel jandarm, care servește până la îndeplinirea etății de 42 ani, primește apoi o penziune a cărei mărime atâră dela gradul ce l-a avut jandarmul mai pe urmă. P. e. un Plutonier major primește lunar cam 170 lei penziune.

15. Afară de penziunea aceasta mai primește fiecare jandarm una din următoarele 3 înlesniri:

- pământ dela stat, sau
- o funcțiune dela stat, sau
- 2500 lei.

16. Mărimea pământului e cam 10 jugăre.

Pe lângă pământul de cultură jandarmul primește un loc de casă în vatra comunei în întindere de 2500 m. p.

Ministrul domeniilor procură jandarmilor cu pământ, în contul lor o casă și un coșar după un model economic și apropiat trebuințelor lor, precum și doi boi, un car, un plug, o grapă și unelte agricole de prima necesitate.

Amortizarea sumelor cu cari reangajații cu moșie au fost creștinți se face în timp de 15 ani cu o dobândă de 3%.

Lemnele de lipsă pentru construirea caselor și coșarilor se dau gratuit din pădurile statului.

17. Fiecare jandarm cu pământ e scutit pe 5 ani de dare sau arunc.

18. Pământurile acestea nu se pot vinde în decurs de 30 ani.

19. Funcții pot jandarmii primi:

- la ministeriul de domenii,
- la ministeriul lucrărilor publice,
- la poștă,
- la căile ferate și
- la ministeriul de războiu.

Așa s'a îngrijit România încă în anul 1913 de jandarmii săi!

Sigur că acum România Mare se va îngriji și mai mult de viitorul jandarmilor săi, căci stăm înaintea reformei agrare și atâtea funcții vor fi posibile de a se ocupa de jandarmi!

Intrați deci fraților la jandarmeria ardeleană, iară cei cari vă aflați deja acolo, purtați-vă bine căci un viitor fericit vă așteaptă!